

2 באפריל, 2020

דחוף

לכבוד

מנכ"ל המוסד לביטוח הלאומי, מר מאיר שפיגלר
סמנכ"לית גימלאות, המוסד לביטוח הלאומי, גב' אורנה ורקוביצקי
היועץ המשפטי, המוסד לביטוח הלאומי, עו"ד עמוס רוזנצווייג

נכבדי,

הנדון: הגשה רטרואקטיבית של בקשה לדמי אבטלה ללא הגבלת זמן –

עובדות מוגנות שהתקבל היתר להוציאן לחל"ת/ לפטרן

אנו מתכבדות לפנות אליכם על מנת שתאפשרו הגשה רטרואקטיבית של בקשה לדמי אבטלה ללא הגבלת זמן לעובדות בהריון, אשר יינתן אישור רטרואקטיבי להוצאתן לחל"ת, או לפיטוריהן, על ידי הממונה על עבודת נשים במשרד העבודה.

לפני כשבוע פנינו לממונה על עבודת נשים במשרד העבודה והרווחה והתרענו בפני האפשרות של מתן אישורים רטרואקטיביים, לבקשות מעסיקים למתן היתרים להוצאה לחל"ת של עובדות המוגנות בהתאם לחוק עבודת נשים תשי"ד-1954.

בפנייתנו אליכם אנו מבקשות למנוע תוצאה קשה של מתן ההיתרים בדיעבד, אם אכן יינתנו: פגיעה כפולה בעובדות אלה, אשר לא יהיו זכאיות לקבלת שכר ממעסיקן עבור התקופה לגביה התבקש ההיתר - מחד, וללא אפשרות להגיש בגין תקופה זו בקשה לדמי אבטלה - מאידך.

נכון להיום ידוע לנו על מספר רב של עובדות בהריון אשר הוצאו לחל"ת בפועל, ללא שמעסיקיהן קיבלו אישור לכך. עובדות אלה אינן יכולות להגיש היום בקשה לדמי אבטלה וקיים חשש כי לא יוכלו ליהנות מן הארכה שניתנה על ידכם להגשת בקשות אלה עד ל- 7 באפריל¹. אנו מקדימות וכותבות כעת כיוון שהמציאות דינמית מאוד, ה- 7 לאפריל הוא ערב פסח, ואם לא תינתן הוראה מתאימה לקדם פני מקרים כאלה המתוארים במכתבנו, עשויות עובדות אלה לעמוד בפני שוקת שבורה.

יתירה מכך חלקן עשויות ללדת בתוך תקופה החל"ת ואז קיים חשש כי אם יתקבל אישור רטרואקטיבי ליציאתן לחל"ת לא רק שתתאחר תקופת זכאותן לדמי אבטלה אלא שעלולה עקב כך להיווצר תסבוכת בעלת השלכות עתידיות כמפורט להלן:

¹ על פי תקנות שעת חירום (נגיף קורונה החדש) (הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה). הבאות לביטוי בתיקון לחוק הביטוח הלאומי והוספת סימן ה' הקובע כידוע כי יוכרו תביעות אבטלה רטרואקטיבית בתנאי שהוגשו עד תאריך ה-7 באפריל 2020 (ס' 179.ב.א).

1. א. עובדת שהוצאה לחל"ת במהלך הריונה ומקבלת דמי אבטלה באיחור עקב מתן ההיתר הרטרואקטיבי לפיטוריה.

ב. אם תלד במהלך החל"ת ולאחר מכן תצא לחופשת לידה מקסימאלית היא תהיה זכאית לשוב לעבוד אצל מעסיקה, במשך התקופה המקסימאלית בה היא מוגנת מפיטורים.

ג. אולם אם אז תפוטרה הרי שהאיחור הראשוני של תחילת תקופת זכאותה עלול לפגוע ביכולתה להוסיף ולהנות מדמי אבטלה לאחר כל המחזור שתואר, למרות שלא ניצלה את כל ימי האבטלה להם היתה זכאית, בשל הוראות החוק לגבי התקופה המקסימלית לקבלת דמי אבטלה.

ד. הנוק לעובדת כזאת יפחת אם היא תוכל לקבל בכל מקרה דמי אבטלה החל ממועד יציאתה לחל"ת העסקתה ולא רק החל ממועד קבלת ההחלטה בעניינה באשר לקבלת ההיתר.

2. א. במצב שגרתי יכולות עובדות היולדות בתוך תקופת אבטלה לה הן זכאיות, לקבל את דמי חופשת הלידה ולאחר מכן להמשיך ולהנות מזכאותן לדמי האבטלה, אם הן עומדות בתנאי הזכאות הרגילים.

ב. חששנו הוא שדינם של דמי האבטלה המתקבלים בעת המשבר הנוכחי יהיה שונה בכל הנוגע למשך הזכאות ואפשרויות הפיצול. עובדות אלה עלולות להפסיד את מלוא דמי האבטלה להם היו זכאיות, בשל הגשת הבקשה באיחור, לאור הנסיבות המתוארות לעיל.

אשר על כן כדי למנוע פגיעה בעובדות שיתקבל היתר רטרואקטיבי להוצאתן לחל"ת נבקש כמפורט בראשית מכתבנו, לאפשר להן הגשת בקשה לדמי אבטלה רטרואקטיבית ללא הגבלת זמן.

בכבוד רב,

עו"ד גלי זינגר, מנהלת המחלקה המשפטית,
שדולת הנשים בישראל

עו"ד רחל בנימון, הקליניקה לנשים וכלכלה,
המרכז לחינוך משפטי, האוניברסיטה העברית

העתק: גבי שרית יהודאי, הממונה על חוק עבודת נשים, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים